

Kierownik projektu IDUB
Prorektor AGH ds Nauki
Prof. dr hab. inż. Marek Gorgoń

List ten powstał w wyniku dyskusji na Kolegium WFIS oraz Rady Dyscypliny Nauki Fizyczne 11.03.2021 roku.

1) Na dobrych uczelniach występują wyspy doskonałości, a uczelnie te się nimi szczycą¹, pokazując np. liczbę jednostek z kategorią A+, jednocześnie dbając o ich ciągły rozwój².

Zastosowane na AGH w roku 2021 zasady przyznawania dodatków specjalnych do filaru I z założonym 10% limitem osób na dyscyplinę prowadzić będą do likwidacji wysp doskonałości i degradacji jakości badań naukowych na AGH, działając przeciwnie do założeń projektu IDUB.

- Wprowadzona została sprzeczność między interesem Uczelni polegającym na promowaniu najlepiej rozwiniętych obszarów badawczych a interesem pracownika, który obecnie jest motywowany do przenoszenia się do dyscypliny liczniejszej, a słabiej punktującej. Pracownik Uczelni zamiast koncentrować się na badaniach naukowych, motywowany jest do szukania dyscypliny, w której za te same osiągnięcia będzie lepiej nagradzany. Przenosiny nie poprawią w sposób znaczący punktacji najliczniejszych dyscyplin, a mogą za to skutecznie pogрузić dyscypliny mniej liczne, a mające realne szanse na uzyskanie wysokiej kategorii: fizyka, nauki chemiczne, nauki o ziemi i środowisku i inne. Pracownicy tych dyscyplin zachęceni są do wskazania dyscypliny wiodącej: automatyka, elektronika i elektrotechnika, technologia chemiczna, inżynieria materiałowa lub inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Pracownicy Akademii motywowani są do przenoszenia punktów za publikacje z nauk ścisłych, które wg rozporządzenia MNiSW w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej uwzględniane są z wagą 60%, do dyscyplin z dziedziny nauk inżynieryjnych i technicznych, gdzie ich waga jest niższa.
- Podzielenie filaru I na dużą liczbę dyscyplin proporcjonalnie do liczby pracowników, a bez uwzględnienia osiągnięć naukowych czy kategoryzacji, skutecznie osłabi najsilniejsze naukowo (a nie liczebnie) dyscypliny. Pracownicy z takim samym dorobkiem punktowym powinni dostawać takie same nagrody.
- W ramach dyscyplin takich jak fizyka, nawet najlepsi pracownicy nie będą mieli nigdy szansy dorównać ilością publikacji członkom bardzo dużych grup eksperymentalnych. Zatem nie będą mieli szans na nagrody filaru I, mimo że należeliby oni do najlepszych naukowców w innych dyscyplinach. Prowadzić to będzie dodatkowo do psucia atmosfery i relacji międzyludzkich w dyscyplinach gdzie bardzo ograniczona liczba nagród dostępna będzie tylko dla małej części zasługujących na nie naukowców. Widać to doskonale w obecnych listach rankingowych, gdzie np. w fizyce do nagrody nie kwalifikują się osoby, które w większości innych dyscyplin zajmowałyby pierwsze miejsca.
- Oparcie oceny osiągnięć naukowych na punktacji ministerialnej skutecznie i wystarczająco niweluje różnicowanie dyscyplin widoczne w rankingach takich jak JCR czy Scopus. W takiej sytuacji zachowanie proporcjonalności liczby przyznawanych nagród do liczby pracowników nie jest potrzebne, a wręcz wspiera funkcjonowanie w ramach Akademii zespołów reprezentujących obiektywnie średni lub słaby poziom naukowy, które w dłuższej perspektywie zaważą negatywnie na ocenie całej Uczelni.

---

¹ W aplikacji o IDUB AGH pokazywała 80 badaczy o dorobku na poziomie światowym, w tym około 25% fizyków.

²Motto FNP: Wspierać najlepszych aby mogli stać się jeszcze lepsi

W interesie Uczelni jest zapobieżenie tym niekorzystnym tendencjom, przez np. uwzględnienie kategorii dyscyplin w algorytmie przydziału miejsc w filarze I lub oparciu go nie na dyscyplinach, lecz na priorytetowych obszarach badawczych, które zostały zaplanowane tak szeroko, że pokrywają całą działalność naukową uczelni. Zamocowanie rankingów w POBach zniosłoby wprowadzone przez system, a szkodliwe i niesprawiedliwe, zróżnicowanie nagradzanego dorobku zależnie od dyscypliny (obecnie najtrudniej uzyskać nagrodę w dyscyplinach, które mają najlepsze wyniki publikacyjne). Każda z tych propozycji jest znacznie bardziej zasadna niż obecna ze względu na cele i rozliczanie projektu IDUB. Zmiana powinna zostać opublikowana przed październikiem 2021, do kiedy należy spodziewać się transferów motywowanych obecnym regulaminem.

2) Wszystkie listy rankingowe do filaru I powinny być opublikowane łącznie z punktami. System nagród powinien wyróżniać najbardziej wydajnych pracowników przez podanie do wiadomości społeczności uczelni ich nazwisk oraz dorobku.

3) Według zarządzenia Rektora komisje Rady Dyscypliny miały zweryfikować listy rankingowe, przy czym pozwolono na wgląd do listy wyłącznie przewodniczącemu komisji. Listy rankingowe miały być zgodne z oświadczeniami w sprawie zaliczenia publikacji do dorobku AGH z dnia 1.02.2021. Bez dostępu do bazy tych oświadczeń weryfikacja nie jest możliwa. Na liście WFiIS jedno nazwisko występowało dwukrotnie. Brak możliwości weryfikacji list oraz niski poziom akceptacji do wprowadzonych w systemie rozwiązań znalazły swój wyraz w wyniku głosowania nad zatwierdzeniem list przez RD: (17 za, 5 przeciw, 19 wstrzymujących się).